

Can Massaguer - L'antiga era- L'aguait dels ocells - El turó de la Paloma - Antic forn de calç - Pla de Talavera - Els rocams - La torre de les Bruixes - El castell de Montsoriu

Recorregut 2,5 km d'anada

Desnivell 389 m de pujada

Durada 1 h 15 min sense comptar les aturades

Edat recomanada A partir de 7 i 8 anys

Destaquem El suro i el bosc (la sureda)

Recomanacions Porteu cantimplora, botes de muntanya i capelina.
A l'estiu, cal incloure gorra i cremes de protecció solar.
Imprescindible, mapa topogràfic i brúixola.

fixa't

Les roques
Les petjades de porc senglar
L'explotació del suro
Les cireres d'arboç a la tardor
La recuperació del bosc cremat
Els ocells i el seu cant
Els canvis de color
La capella del castell
Les cisternes del castell
La sala gòtica
La torre de les Bruixes
Les vistes panoràmiques del Montseny



arboç

En conveni amb:



Generalitat de Catalunya
Departament de Medi Ambient



Dolors Almada 1-3 local 8 08940 Cornellà de Llobregat
Tel.93 474 46 78 Fax 93 377 73 44
acc@esplai.org www.esplai.org

8

el castell de Montsoriu CAN MASSAGUER

itineraris de natura CAN MASSAGUER

1. Els bosc de Can Massaguer
2. El sot de la Comafosca
3. La vila d'Arbúcies
4. La font de la Pintoresca
5. La riera de Breda
6. La vila de Breda
7. L'ermita de Sant Llop
8. El castell de Montsoriu
9. La riera d'Arbúcies
10. El gorg Negre de Gualba
11. El camí de les Cascades de Riells
12. La fageda de Santa Fe



Aquest itinerari es desenvolupa pel vessant oriental del Montseny, on s'aixeca el turó de Montsoriu, que separa els termes municipals de Sant Feliu de Buixalleu i d'Arbúcies. Malgrat la seva modesta altitud de 650 m, el turó presenta una sèrie d'atractius força peculiars.

El recorregut següent, que parteix de l'Escola de Natura de can Massaguer, s'enfila pels vessants del turó de Montsoriu. Hi descobrirem la sureda, que és el bosc més característic d'aquesta zona. Coneixerem l'alzina surera, i l'explotació i recollida del suro.

L'itinerari culmina al cim del turó, on el panorama que s'albira és sorprenent. Les onades de muntanyes del Montseny i del Montnegre-Corredor que s'observen no es poden comparar amb cap altra visió d'aquest sector. Mirant cap al sud, veiem la plana de Breda; cap a l'oest, el turó de Morou i les Agudes, i cap al nord, la vila d'Arbúcies.

El més rellevant i captivador d'aquest turó es troba, però, a la seva aresta. Abocat a la riera d'Arbúcies i la plana de Breda s'aixeca una de les fortaleses medievals més importants de Catalunya, envoltada d'històries i llegendes: el castell de Montsoriu. L'origen del seu nom és incert, tot i que una de les teories més acceptades fa referència a la "muntanya de les sureres". Amb aquest itinerari, us proposem un viatge medieval a la "muntanya de suro".



Can Massaguer (260 m)

Situats a la façana principal de Can Massaguer, prenem el camí d'escales que puja a la piscina i la resseguim deixant-la a la nostra esquerra. El camí avança a través de les antigues feixes de Can Massaguer fins arribar al capdamunt d'un gran prat on trobem una edificació força antiga: l'era de Can Massaguer.

Al sud-est, veiem la carretera que comunica Arbúcies amb Hostalric, flanquejada per pollancreques que evidencien la presència d'aigua, a la riera d'Arbúcies.

3 min. L'antiga era de can Massaguer (270 m)

L'era ens permet imaginar com era el mas amb les seves activitats de camp. Es conserva l'espai aplanat i totalment enrajolat, damunt del qual es posaven els cereals o llegums per batre'ls i separar el gra de la palla. A l'edifici annex es guardaven les eines, les pastures i el gra.

Tenim molt bona vista, i observem al davant la serra de Gaserans, i darrere seu el Montnegre, on més enllà s'amaga el litoral.

Prenem el camí de pujada que surt al nord-est de l'era. El camí es ben ample i s'enfila cap al nord. Davant nostre veiem el turó de Montsoriu amb la imponent silueta del castell.

Pel camí trobem rastres de diferents animals que viuen en aquesta muntanya, com diversos caus de conills.

El camí revolta i trobem, a l'esquerra, un caminet que ens apropa a una petita clariana amb l'aguait d'ocells.

10 min. L'aguait d'ocells. (275 m)

Dins d'aquesta estructura es poden observar o sentir els diferents ocells que viuen en el bosc. Cal dir que la sureda és un dels boscos catalans que té major diversitat ornitològica.

Reculem i continuem de pujada pel camí principal. Deixem de banda un camí a la dreta, i continuem pujant fins arribar al petit turó de la Paloma.

12 min. El turó de la Paloma (284 m)

En aquest turó, el camí conflueix amb una pista ampla que prové del coll de n'Orrí. Girem a la dreta i pugem per aquesta pista, des d'on tornem a veure el castell de Montsoriu.

Seguim per aquesta pista forestal més oberta i transitada, deixant de banda diferents brancons secundaris. Tots aquests camins van ser oberts per accedir millor al bosc després del greu incendi forestal de l'any 1994.

El camí es va enlairant notablement, deixant de banda un trencall a la dreta. Passat un turonet, observem un bassal d'aigua quan plou, on poden observar petjades de porc senglar i de conill.

Més endavant, deixem de banda un camí que surt a la dreta i trobem unes pedres blanques molt grans. Són roques calcàries, unes roques sedimentàries riques en carbonats càlcics i molt diferents dels esquistos pissarrosos i gneissos que trobem al llarg del recorregut. A l'esquerra, en un sot, es troba un antic forn de calç.

20 min. Antic forn de calç (331 m)

En aquest forn, les calcàries eren cremades per obtenir-ne calç, que es feia servir per emblanquir les cases. Abandonat i molt deteriorat, el bosc l'amaga.

A banda i banda del camí abunda una petita planta aromàtica, el cap d'ase. La pista puja recta deixant de banda un sender a l'esquerra i, més endavant, un altre a la dreta, més cobert de vegetació.

Posteriorment trobem un revolt molt marcat a la dreta, l'anomenat "revolt de Talavera", i deixem de banda el camí que surt a l'esquerra. De vegades, s'observa un petit toll d'aigua i se sap que en aquesta zona abunden els eriçons per la quantitat d'excrements que s'hi troben.

30 min. Revolt de Talavera (390 m)

La pujada s'accentua veient a la nostra dreta el bosc de les Gavarres. S'observa un canvi de color del bosc per la presència de pins pinyers. També, veiem la cantera de Magan, una cantera que funciona a l'actualitat i que provoca un fort impacte a la muntanya.

El camí s'enfila, entrant a àrees no cremades pels últims incendis. A l'esquerra del camí, s'ha construït un dipòsit d'aigua per fer-lo servir en l'extinció de possibles incendis.

35 min. Pla de Talavera (431 m)

Arribem a una zona planera i fem un descans, mentre contemplem les alzines sureres i la seva explotació. És un bosc madur, però no presenta un estat salvatge, ja que per fer l'extracció del suro es requereix la neteja del sotabosc per poder accedir a l'arbre. Aquí trobem arbusts com el bruc boal, el bruc d'escombres i l'arboç, que durant la tardor dona uns fruits vermellorsos, les cireres d'arboç. En aquest pla conflueixen molts camins. Deixem de banda un camí que mena cap al sud i altre que baixa cap al nord-est. Amb molta atenció, prenem la pista de pujada a l'esquerra i de seguida tornem a prendre el camí de la dreta. Aquí s'inicia la pujada més forta al turó de Montsoriu, amb un bosc ple de brancams caiguts i suro.

Posteriorment, arribem a una cruïlla on prenem el camí que gira a l'esquerra, deixant de banda el camí recte de la dreta. El camí va fent llaçades i guanya altitud. Travessem el bosc d'alzines sureres, que ens proporcionen força ombra. Tornem a sortir a una altra cruïlla, on deixem de banda el camí que surt a l'esquerra. Davant nostre s'aixeca una gran alzina surera.

40 min. L'alzina (465 m)

Sota l'alzina apareix una pintada en el marge d'un castell amb una taca de color verd. Més endavant, trobem un gran revolt a l'esquerra, que ens porta a un petit pla.

Primer trobem un petit eixamplament, que és una zona propícia a entollar-se, molt ideal per a la fauna. Deixem el camí que surt a l'esquerra i continuem pujant a la dreta.

En el pla pròpiament dit, prenem el camí que s'enfila de forma molt pronunciada, cap al nord-oest. Aquest es va enlairant fins a arribar a una cruïlla, on deixem de banda el camí que surt a l'esquerra. Davant nostre, apareix una esplanada, on aprofitem per descansar.

52 min. Els rocams (536 m)

Al final d'aquest pla, cap al nord-est, s'observa un sender pedregós i costerut. Prenem aquest corriol que passa prop d'una gran alzina surera. Continuem pujant, tot i que hi ha diferents dreces, fins arribar a un petit turonet. El corriol continua cap a l'esquerra fins enllaçar amb un dels revolts de la pista d'accés al castell. En aquest revolt veiem un senyal que ens indica la prohibició d'acampar. Continuem pel camí ample que puja cap al nord-oest. El cim de Montsoriu és molt allargassat i ens endinsem pel vessant que mira a la vall d'Arbúcies. Uns xiprers aïllats ens orienten que arribem a la torre de les Bruixes.

1h 05 min. La torre de les Bruixes (628 m)

Aquesta torre és una fortificació quadrada, avançada uns 100 m del castell, la qual estigué unida per un camí fortificat. Queden restes dels murs de pedra que flanquejaven el camí. La missió de la torre era protegir el castell i vigilar la vall d'Arbúcies i la carretera del Rieral, que comunicava amb Hostalric. Travessem un espès bosc d'alzines i descobrim el gegantí i fantàstic castell de Montsoriu.

1h 15 min. El castell de Montsoriu (649 m)

El castell de Montsoriu és una de les fortaleses medievals més notables de Catalunya. La seva edificació data dels segles XII-XIV i es va construir per ordre dels vescomtes de Cabrera. Està format per tres recintes escalonats, dels quals queden torres, muralles i habitacions. El recinte Jussà era totalment defensiu. El recinte mitjà comprèn un gran pati d'armes, amb una cisterna central. Aquí podem veure les parets de la capella dedicada a Sant Pere, amb els finestrals gòtics i els pilars que sostenia la campana. També el menjador i la cuina, ara tancats al públic i en fase de recuperació. Finalment, la part més enlairada, el recinte Sobirà, amb la imponent torre de l'homenatge que tanca la zona noble del castell. Cal prestar molta atenció i mantenir unes actituds prudentes, per conservar i evitar el deteriorament del patrimoni d'aquest castell. Diverses campanyes de restauració i estudi s'estan desenvolupant anualment, organitzades pel Museu de la Gabella d'Arbúcies.

No podem deixar de banda el fantàstic paisatge que apareix davant nostre. Aprofitem la talaia que ens proporciona el castell per gaudir d'aquest vessant del Montseny.